

ÜHISKONNAUURINGUD

Ülevaade Eesti avaliku sektori asutuste
ja mõttekodade uuringutest

2017: 3

<http://goo.gl/Bjel1B>

ISSN 2382-7483

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

[Orro, Elmar \(2017\). Eesti elanike alkoholi ostmise Lätist 2016. aastal \(elanike küsitluse andmetel\).](#)

Uuringus antakse ülevaade alkoholiaktsiiside ja alkoholi jaehinna erinevustest Eestis ja Lätis, alkohoolsete jookide ostmisest Lätist 2016. aastal ning alkoholi Lätist ostmise plaanidest 2017. aastal. 2016. aasta detsembris korraldati Eesti elanike seas küsitlus, milles uuriti, kas ja kui palju käidi Lätist alkoholi ostmas, millist alkoholi kaasa osteti ning kui palju selleks raha kulutati. Uuriti ka, kas osteti lisaks veel teisigi kaupu (tubakas, kütus jne) ning kas inimestel on plaanis Lätti alkoholi ostma minna ka käesoleval aastal. Kokku vastas küsimustele 2269 elanikku vanuses 18–74 eluaastat.

EESTI PANK

[Cuestas, Juan Carlos ; Kukk, Merike \(2017\). Assymetries in the interaction between housing prices and housing credit in Estonia. \(Working Paper Series; 2/2017\).](#)

Uuritud on eluasemehindade ja eluasemelaenu omavahelisi seoseid Eesti ja teiste Balti riikide näitel, kus 2000-ndatel aastatel tehti pärast laenude äkilist akumulatsiooni laenumahus märkimisväärsed korrektiivid. Sel perioodil täheldati Balti riikides, Iirimaa ja Hispaanias ka suurimat eluasemehindade kõikumist. Uurimistöö tulemused aitavad paremini mõista laenu- ja eluasemeturu kiirete muutuste omavahelisi seoseid.

[Eesti Pank \(2017\). Rahapoliitika ja majandus 1/2017.](#)

„Rahapoliitika ja majandus“ on neli korda aastas ilmuv ülevaade, mis võtab kokku viimase aja olulisemad sündmused maailma ja Eesti majanduses. Ülevaade antakse maailmamajandusest, euroalast, tööturust, inflatsioonist ja paljust muust.

[Meriküll, Jaanika ; Rõöm, Tairi \(2017\). The financial fragility of Estonian households: evidence from stress tests on the HFCS microdata. \(Working Paper Series; 4/2017\).](#)

Uurimistöö eesmärk on hinnata Eesti leibkondade finantsriske ja majapidamis sektorist tulenevaid kommertspankade võimalikke laenukahjusid. Analüüs põhineb Eesti leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuringul, mis viidi läbi 2013. aasta märtsist juunini. Leibkonna võimaliku

maksejõuetuks muutumise hindamiseks võrreldakse leibkonna igakuiseid laenumakseid tema netosissetuleku ja likviidsete varadega.

EESTI RAKENDUSUURINGUTE KESKUS CENTAR

[Sandre, Siiri-Lii ; Kallaste, Epp ; Anspal, Sten ; Sömer, Marko \(2017\). HIV leviku prognoos lähiaastateks ja kaasnev kulu riigile.](#)

Uuringu eesmärk on hinnata, kui suured kulud kaasnevad riigile, kui üks inimene saab HIV-nakkuse. Esimeses osas antakse ülevaade HIV-nakkusega inimeste profiilist E-HIV registri põhjal. Teises osas hinnatakse ja prognoositakse HIV-nakkusega inimeste arvu ning uute nakatunute arvu, võttes arvesse esimeses osas kirjeldatud olukorda Eestis ning muid asjakohaseid uuringuid. Kolmandas osas kirjeldatakse HIV-nakatunute ning võrdlusgrupi kulusid riigieelarve vaatenurgast.

JUSTIITSMINISTEERIUM

[Justiitsministeerium \(2017\). Aruanne jälitusstatistikast 2016. aastal. \(Kriminaalpoliitika analüüs; 1/2017\).](#)

Käesoleva aasta esimeses „Kriminaalpoliitika analüüsi“ väljaandes avalikustatakse jälituslube, -toiminguid ning -toimikuid puudutav statistika vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁵ lõikele 3. Väljaanne koosneb kolmest osast: jälitustoimikute avamine, jälituslubade andmine ja jälitustoimingust teavitamine.

KULTUURIMINISTEERIUM

[Ajalooliste hoonete restaureerimise mõjude hindamine mõisakoolide programmide näitel : lõpparuanne. Riigihanke nr 176628. 27.01.2017 \(2017\) / Civitta Eesti AS.](#)

Käesolevas uuringus viidi läbi nelja mõisakooli restaureerimise majanduslike ja sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine. Hinnati järgnevat mõisakooli: Aruküla mõis (Koeru Keskkool), Hiiu-Suuremõisa mõis (Hiiumaa Ametikool), Koigi mõis (Koigi Kool) ja Kilti mõis (Kilti Põhikool). Iga mõisakooli puhul on hinnatud restaureerimise mõjusid maksutuludele, piirkonna investeringutele, ettevõtlusele ja tööturule, rahvastikule, turismile, kogukonnale ja haridusele. Analüüsitakse ja hinnatakse ka projekti mõju geograafilist ulatust ning mõjude tekkimist pärssivaid tegureid.

MAAELUMINISTEERIUM

[Elanike teadlikkus Eesti maaelu arengukavast ja Euroopa Kalandusfondist. Veebruar 2017 \(2017\) / Turu-uuringute AS.](#)

Uuringus selgitati välja maaelu, põllumajanduse, maaettevõtluse ning kutselise kalanduse maine 15–74-aastaste Eesti elanike seas. Uuriti ka teadlikkust valdkonna eurotoetustest, maaelu arengukava, LEADER toetuste ja Euroopa Kalandusfondi tuntust ning elanike hinnanguid toetuste kasulikkusele.

[Nelis, Keiu ; Nelis, Liis \(2016\). Kofeiini riskihinnang Eesti laste, noorte ja täiskasvanute seas vanuses 10–24 aastat / Tervise Arengu Instituut.](#)

Uurimuses selgitatakse välja, kas kofeiini tarbimine 10–24 aasta vanuste eestlaste seas ületab Eesti Toiduohutusameti 2015. aastal avaldatud riskiohutushinnangus esitatud ohutuid koguseid. Uurimus annab lühiülevaate kofeiini omadustest ja mõjust tervisele ning sisaldab vastava vanusegrupi toitumisandmete põhjal teostatud kofeiini saadavuse hinnangut koos riskikirjeldusega.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM

[Ahermaa, Evelin ; Lepane, Lia \(2017\). Tarbijakaitse olukorrast Eestis \(elanike hinnangute alusel\) / Eesti Konjunktuuriinstituut.](#)

Tegemist on 2013. aastal teostatud uuringu „Tarbijakaitse olukorrast Eestis“ jätku-uuringuga. Käesolev uuring annab ülevaate Eesti elanike tarbijakaitseteemalistest hoiakutest ja käitumisest situatsioonides, kus esines tarbijakaitsealaseid probleeme. Elanike küsitluse alusel analüüsitakse tarbijate teadmisi oma õigustest, ostmisel ja kasutamisel enim probleeme põhjustavaid kaupu ja teenuseid, käitumist probleemide ilmnemisel, kokkupuuteid ebaausate kauplemisvõtetega, tarbijakaitsealase teabe hankimise kanaleid ning vajadust tarbijahariduse järele. Töös esitatud tulemusi on võrreldud varasema uuringu tulemustega.

[Ali-Yrkkö, Jyrki ; Mattila, Juri ; Seppälä, Timo \(2017\). Estonia in global value chains / Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos.](#)

Analüüsitakse Eesti positsiooni globaalses väärtusahelas, kasutades selleks üleilmseid sisendite ja väljundite andmeid ning ettevõtete tasandi andmeid. Näidetena on toodud Eesti suurim eksportija, sidevõrguseadmete tootja Ericsson Eesti AS ning keskmise suurusega masinaehitusettevõtte Hekotek AS.

[EL-i struktuurivahenditest rahastatud meetmete mõju riigi energiamajanduse eesmärkide täitmisele : lõpparuanne, märts 2017 \(2017\) / Ernst & Young Baltic AS.](#)

Uuringu üheks eesmärgiks on tuvastada ÜKP fondide rakenduskava 2014–2020 raames ellu viidavad meetmed, mille rakendamise tulemusel tekib otsene energiasääst või kasvab taastuvenergia tootmine. Teiseks eesmärgiks on hinnata vastavate meetmete abil saavutatud ja prognoositavat energiasäästu ja/või taastuvenergia tootmise kasvu. Võrreldakse ka rakenduskava alusel elluviidavate meetmete summaarset mõju koos teiste olulisemate poliitikameetmetega ning töötatakse välja kasvuhoonegaaside emissiooni vähenemise arvestamise meetoodika biometaanit tarbivate sõidukite kasutamisel. Tehakse ka ettepanekuid, kuidas edaspidi hõlbustada EL-i struktuurivahenditest rahastatud meetmete abil saavutatud otsese energiasäästu väljaselgitamist.

SOTSIAALMINISTEERIUM

[Aaben, Laura ; Nurm, Ülla-Karin ; Paat-Ahi, Gerli ; Veldre, Vootele ; Sikkut, Riina ; Kallavus, Kadi \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : uuringu koondaruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Analüüsi eesmärk on hinnata perioodil 2009–2016 ellu viidud rahvastiku tervise arengukava (RTA) meetmete ja tegevuste tulemuslikkust strateegia eesmärkide saavutamisel ning anda sisend RTA edasiste meetmete ja tegevuste planeerimiseks. Analüüsis on antud põgus ülevaade järgmistest alavaldkondadest: vaimne tervis, diabeet, pahaloomulised kasvaja, südame- ja veresoonehaigused, laste vaksineerimine, tervishoiutöötajad, arstiabi kvaliteet ja kättesaadavus, kiirabi, toidutekkelised nakkushaigused ja välisõhu kvaliteet. Käesolev analüüs sisaldab ka riikliku HIV ja AIDSi strateegia 2006–2015 lõpphindamist. Lisaks on kirjeldatud viie peamise surma- ja esmahaigestumuse põhjusi Eestis ning analüüsitud RTA panust nende suundumuste mõjutamisel.

[Aaben, Laura ; Kallavus, Kadi ; Nurm, Ülla-Karin \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : välisõhu kvaliteedi valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukava sihts on tervena elatud eluea pikendamine. Selle eesmärgi saavutamisel on roll ka õhu kvaliteedi parandamisel. Aruandes analüüsitakse selleks planeeritud ja teostatud tegevusi ning antakse soovitusi õhu kvaliteedi valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Aaben, Laura ; Paat-Ahi, Gerli ; Nurm, Ülla-Karin ; Kallavus, Kadi \(2017\). Eesti riikliku HIV ja AIDS strateegia 2006–2015 lõpphindamine : uuringu aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Analüüsitud on Eesti riikliku HIV ja AIDS strateegia 2006–2015 raames planeeritud ja teostatud tegevusi ning valdkonnas toimunud arenguid. Antakse ka koondhinnang strateegiale, hinnatakse Eestile antud rahvusvahelisi soovitusi ning käsitletakse tulevikus lahendamist vajavaid küsimusi.

[Aaben, Laura ; Paat-Ahi, Gerli ; Nurm, Ülla-Karin ; Kallavus, Kadi \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : südame- ja veresoonehaiguste valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Analüüsitud on südame- ja veresoonehaiguste riikliku strateegia ja rahvastiku tervise arengukava raames planeeritud ja teostatud tegevusi seoses rahvastiku südame- ja veresoonehaigustesse haigestumise ja suremuse langusega. Antud on ka soovitusi selle valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Nurm, Ülla-Karin \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : laste vaksineerimise valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 üheks oluliseks käsitusala on laste vaksineerimine. Aruandes analüüsitakse selleks planeeritud ja teostatud tegevusi ning antakse soovitusi immuniseerimise valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Nurm, Ülla-Karin ; Kallavus, Kadi \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : toidutekkeliste nakkushaiguste valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 üheks oluliseks käsitusala on toidutekkelistesse nakkushaigustesse haigestumuse vähendamine. Aruandes analüüsitakse selleks planeeritud ja teostatud tegevusi ning antakse soovitusi toidutekkeliste nakkushaiguste valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Paat-Ahi, Gerli ; Aaben, Laura ; Nurm, Ülla-Karin \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : vähi valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Aruandes on analüüsitud riikliku vähistrateegia ja rahvastiku tervise arengukava raames plaanitud ja teostatud tegevusi seoses vähi ennetamis- ja ravimeetmetega. Ülevaade on antud ka saavutatud muutustest valdkonnas ning vähiennetusest ja -ravist teistes riikides. Antakse ka soovitusi valdkonna edasiseks käsitlemiseks.

[Paat-Ahi, Gerli ; Nurm, Ülla-Karin \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : diabeedi valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukava läheneb kroonilistele mittenakkuslikele haigustele nende riskitegurite põhiselt, käsitledes muuhulgas ka diabeedi peamisi riskifaktoreid. Samas puudub diabeedi osas terviklik vaade haiguse ennetusest kuni eluaegse ravini. Analüüsis on toodud välja valdkonna peamised väljakutsed ja kitsaskohad, saavutatud muutused ning info seoses diabeedi ennetamise ja raviga teistes riikides. Esitatud on ka järeldused ning soovitusid valdkonna edasiseks käsitlemiseks.

[Paat-Ahi, Gerli ; Nurm, Ülla-Karin ; Aaben, Laura \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : tervishoiuteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukava eesmärgiks on saavutada tervishoiuteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse paranemine Eestis. Aruandes analüüsitakse selleks planeeritud ja teostatud tegevusi, valdkonna peamisi väljakutseid ja kitsaskohti ning antakse soovitusi valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks. Aruanne hõlmab ka tervishoiu kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamise strateegiaid mujalt maailmast.

[Sikkut, Riina ; Aaben, Laura \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : kiirabi valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukavas nähakse kiirabi olulist rolli Eesti tervishoiuteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse paranemisel, seda valdkonda on arengukavas aga üsna pealiskaudselt kajastatud. Aruandes on analüüsitud kiirabi valdkonnas planeeritud ja teostatud tegevusi ning toimunud arenguid, antakse ka soovitusi valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Veldre, Vootele \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : tervishoiu töötajate valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Rahvastiku tervise arengukavas on Eesti tervishoiusüsteemi võtmeteguriks küllaldane hulk pühendunud, kvalifitseeritud ja enesejuhtimisoskusega tervishoiutöötajaid, kes on motiveeritud arendama inimkeskset ja enesejuhtimisoskusega tervishoiutööd ning pakkuma inimkeskset, terviseprobleemile vastavat kvaliteetset tervishoiuteenust. Aruandes analüüsitakse tervishoiutöötajate valdkonda RTA raames hõlmavaid planeeritud ja teostatud tegevusi ning valdkonnas toimunud arenguid. Antakse ka soovitusi tervishoiutöötajate valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

[Veldre, Vootele ; Aaben, Laura ; Nurm, Ülla-Karin \(2017\). Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 vahehindamine : vaimse tervise valdkonna aruanne / Poliitikauuringute Keskus Praxis.](#)

Analüüsitud on RTA raames planeeritud ja teostatud vaimse tervise valdkonda hõlmavaid tegevusi ning valdkonnas toimunud arenguid. Antud on ka soovitusi vaimse tervise valdkonna edaspidiseks käsitlemiseks.

TERVISE ARENGU INSTITUUT

[Tekkel, Mare ; Veideman, Tatjana \(2017\). Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2016 = Health behavior among Estonian adult population, 2016.](#)

5000 isikuga juhuvalimist laekus 3957 vastust, mille põhjal uuriti 16–64-aastaste Eesti elanike tervisekäitumist. Uurimisel keskenduti järgmistele valdkondadele: toitumine, kehaline aktiivsus, kaaluindeks, alkoholi tarbimine, suitsetamine, liikluskäitumine, seksuaalkäitumine, tervisehäireid ennetavad meetmed, terviseseisund. Terviseseisundi puhul uuriti eraldi nii füüsilist kui ka vaimset tervist.

Väljaande koostanud Gerli Köösel Gerli.Koosel@nlib.ee

Keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Vaata ka Euroopa Liidu Nõukogu raamatukogu koostatavat väljaannet Think Tank Review, mis tutvustab EL liikmesriikides läbiviidud uuringuid.

Väljaandele kohalduvad [Creative Commonsi Eesti litsentsi \(versioon 3.0\)](#) tingimused